

รายงานการประชุม
คณะกรรมการบูรณาการการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้
ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑

วันพุธที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๑ เวลา ๑๓.๓๐ น.

ณ ห้องประชุมคณะรัฐมนตรี ชั้น ๒ สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาล

ผู้เข้าประชุม

๑. นายวิษณุ เครืองาม	ประธานกรรมการ
รองนายกรัฐมนตรี	
๒. นายวีระ โรจน์พจนรัตน์	รองประธานกรรมการ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม	
๓. นายกฤษศญพงษ์ ศิริ	กรรมการ
ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม	
๔. นายบุญธรรม เลิศสุขเกษม	กรรมการ
รองปลัดกระทรวงมหาดไทย	
แทน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย	
๕. นายสุรินทร์ แก้วมณี	กรรมการ
ผู้ช่วยปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	
แทน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ	
๖. นายทรงกลด สว่างวงศ์	กรรมการ
รองผู้ว่าราชการจังหวัดปัตตานี ช่วยราชการสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย	
แทน ปลัดกระทรวงมหาดไทย	
๗. นางคณินิจ คชสีลา	กรรมการ
ผู้ตรวจราชการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม	
แทน ปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม	
๘. นางศุภสิริ เสนาฤทธิ์	กรรมการ
ผู้อำนวยการกองจัดทำงบประมาณด้านสังคม ๔	
แทน ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ	
๙. นางศิรินาพร ภูริหิรัญพัชร	กรรมการ
ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเด็ก	
กรมกิจการเด็กและเยาวชน	
แทน ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	
๑๐. นางสาวนิจสุตา อภินันท์ทากรณ์	กรรมการ
ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา	
แทน เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	
๑๑. นางสาวกนกอร ศักดาเดช	กรรมการ
ผู้อำนวยการสำนักหอสมุดแห่งชาติ กรมศิลปากร	
๑๒. นางสาวรินศิริ ทองคำ	กรรมการ
หัวหน้าฝ่ายห้องสมุดมีชีวิต	
แทน ผู้อำนวยการสำนักงานอุทยานการเรียนรู้	

๑๓. นางสาวสุจิตใจ พรหมเกิด	กรรมการ
ผู้จัดการแผนงานสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน	
แทน ผู้จัดการสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ	
๑๔. นางสาวสิริกร มณีรินทร์	กรรมการ
๑๕. นางสาวชมัยกร บางคมบาง	กรรมการ
๑๖. นางสาวเอื้อจิต วิโรจน์ไตรรัตน์	กรรมการ
๑๗. นายจรัญ หอมเทียนทอง	กรรมการ
๑๘. นายปรเมศวร์ มินศิริ	กรรมการ
๑๙. นางพิมพ์วิ วัฒนวรางกูร	กรรมการ
อธิบดีกรมส่งเสริมวัฒนธรรม	และเลขานุการร่วม
๒๐. นางยุวดี อยู่สบาย	กรรมการ
รองผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา	และเลขานุการร่วม
แทน รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	
๒๑. นายภูวนันท์ ธนัญเกียรติ	กรรมการ
ผู้อำนวยการกลุ่มงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ	และเลขานุการร่วม
แทน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	
๒๒. นายทองอยู่ แก้วไทรฮะ	กรรมการ
ที่ปรึกษาสำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย	และเลขานุการร่วม
แทน เลขาธิการสำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย	

ผู้ไม่มาประชุม

๑. อธิบดีกรมอนามัย	กรรมการ	ติตราขการ
๒. นายปรารพ เหล่าวานิช	กรรมการ	ติตราขการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นางสาวพิมพ์กาญจน์ ชัยจิตรสกุล	
ที่ปรึกษากระทรวงวัฒนธรรม	
๒. นางกุลยา เรือนทองดี	
เลขานุการกรม กรมส่งเสริมวัฒนธรรม	
๓. นางปรียาภา คณิตพันธ์	
ผู้อำนวยการกลุ่มติดตามและประเมินผล กรมส่งเสริมวัฒนธรรม	
๔. นางสาวสดใส จำเนียรกุล	
ผู้อำนวยการกลุ่มนิติการ กรมส่งเสริมวัฒนธรรม	
๕. นางสาวเยาวนิต เต็งไตรรัตน์	
ผู้อำนวยการกลุ่มประชาสัมพันธ์ กรมส่งเสริมวัฒนธรรม	
๖. นางจิตรี สุขคง	
ผู้อำนวยการกลุ่มช่วยอำนวยความสะดวก กรมส่งเสริมวัฒนธรรม	
๗. นางวัชรภรณ์ โกสินเจริญชัย	
สำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย	

๘. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดุษฎี เจริญสุข

กรรมการสมาคมการอ่าน เขียน เรียนรู้ แห่งประเทศไทย

๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ร้อยเอก จุฑามาศ สุคนธา

กรรมการสมาคมการอ่าน เขียน เรียนรู้ แห่งประเทศไทย

๑๐. นายจิตติพัฒน์ สุ่มิรัง

ผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบายและแผน สำนักงานอุทยานการเรียนรู้

๑๑. นางสาวประพิมพ์พรรณ สุวรรณภูมิ

ผู้อำนวยการกลุ่มวิจัยและประเมินผล กรมกิจการเด็กและเยาวชน

๑๒. นางสาวสิวไล ศุภลักษณ์

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ สำนักงานงบประมาณ

๑๓. ว่าที่ร้อยตรี พิทักษ์ ดาวัน

สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

๑๔. นางสาวบัณฑิตา แพรสิดำ

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ กรมส่งเสริมวัฒนธรรม

๑๕. นายวรพล กลิ่นสุคนธ์

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ กรมส่งเสริมวัฒนธรรม

และผู้เข้าร่วมประชุมอีก ๑๒ ท่าน

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๓๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธาน/เลขานุการแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

นายวีระ โรจน์พจนรัตน์ รองประธานกรรมการ กล่าวเปิดประชุมแทนท่านประธาน และแจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า ควรจัดประชุมคณะกรรมการบูรณาการการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ฯ ให้บ่อยครั้งขึ้น และมอบฝ่ายเลขานุการดำเนินการตามระเบียบวาระการประชุม

มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องเสนอเพื่อทราบ

๒.๑ ความเป็นมาคณะกรรมการบูรณาการการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

นางพิมพ์วิ วัฒนวรานุกร อธิบดีกรมส่งเสริมวัฒนธรรม ทำหน้าที่ฝ่ายเลขานุการแจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า ฝ่ายเลขานุการจะขอเสนอวิทัศน์แผนแม่บทส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ของไทย พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ต่อที่ประชุม และรายงานให้ที่ประชุมทราบเกี่ยวกับความเป็นมาของคณะกรรมการบูรณาการการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ว่า คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบแผนแม่บทส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ของไทย พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ เพื่อเป็นแนวทางให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม และแต่งตั้งคณะกรรมการบูรณาการการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๑๓๒/๒๕๖๐ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบูรณาการการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๐ เพื่อทำหน้าที่ผลักดันการขับเคลื่อน และบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการนำแผนแม่บทฯ ไปสู่การปฏิบัติ โดยการกำหนดนโยบายและแนวทางการดำเนินการส่งเสริมสนับสนุนวัฒนธรรมการอ่าน พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนงาน/โครงการบูรณาการ

/ที่สำคัญ...

ที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน กำหนดแนวทางหรือมาตรการเพื่อผลักดันให้เกิดการบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาสังคมในการขับเคลื่อนการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน รวมทั้งกำกับติดตาม ประสานงาน สนับสนุน และเร่งรัดการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน และรายงานผลการดำเนินงานให้คณะรัฐมนตรีทราบเป็นระยะๆ และแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อดำเนินการ ตามที่คณะกรรมการฯ มอบหมาย โดยมีรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม เป็นรองประธานกรรมการ กรรมการ ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ อธิบดีกรมอนามัย ผู้อำนวยการสำนักหอสมุดแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงานอุทยานการเรียนรู้ ผู้จัดการกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๖ ท่าน ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการส่งเสริมอ่าน และมีอธิบดีกรมส่งเสริมวัฒนธรรม รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และเลขาธิการสำนักงานการศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ทำหน้าที่กรรมการและเลขานุการร่วม

ต่อมาได้มีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๒๗๒/๒๕๖๐ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบูรณาการการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๐ โดยมีการเปลี่ยนแปลงข้อความในข้อ ๑.๑ จากเดิม คือ รองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นรองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ธนะศักดิ์ ปฏิมาประกร) ประธานกรรมการ และ ข้อความในข้อ ๑.๒๐ จากเดิม คือนายทศพร วุฒิพิทยามงคล เป็น นายปรเมศวร์ มินศิริ กรรมการ

เนื่องจากได้มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้รัฐมนตรีพ้นจากความเป็นรัฐมนตรี และได้มีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๓๒๓/๒๕๖๐ เรื่องมอบหมายและมอบอำนาจให้รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี ลงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ โดยมอบหมายให้รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) กำกับการบริหารราชการกระทรวงวัฒนธรรม จึงได้มีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๒๘/๒๕๖๑ เรื่อง ปรับปรุงองค์ประกอบคณะกรรมการบูรณาการการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๑ โดยยกเลิกข้อความในข้อ ๑.๑ ของคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๒๗๒/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๐ จากเดิม คือ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ธนะศักดิ์ ปฏิมาประกร) เป็น รองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายและมอบอำนาจให้กำกับการบริหารราชการกระทรวงวัฒนธรรม เป็นประธานกรรมการ

มติที่ประชุม รับทราบ

๒.๒ ผลการดำเนินการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ของหน่วยงานภายใต้คณะกรรมการบูรณาการการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

นางพิมพ์วิวี วัฒนวรางกูร อธิบดีกรมส่งเสริมวัฒนธรรม ทำหน้าที่ฝ่ายเลขานุการ รายงานให้ที่ประชุมทราบเกี่ยวกับผลการดำเนินการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ของหน่วยงานภายใต้คณะกรรมการบูรณาการการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ว่า ฝ่ายเลขานุการได้ส่งหนังสือขอข้อมูลผลการดำเนินงาน หน่วยงานภายใต้คณะกรรมการบูรณาการการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านฯ ณ วันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๖๑ มีหน่วยงานส่งข้อมูล จำนวน ๖ หน่วยงาน ประกอบด้วย กระทรวงมหาดไทย สำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานอุทยานการเรียนรู้สำนักหอสมุดแห่งชาติ กรมศิลปากร และ

/กรมส่งเสริม...

กรมส่งเสริมวัฒนธรรม ซึ่งมีโครงการสำคัญตามยุทธศาสตร์ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ปลุกสร้างพลวัตกิจกรรมรักการอ่านที่เข้มแข็งให้กับคนทุกช่วงวัย ได้แก่ กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน การเรียนรู้ในอุทยานการเรียนรู้ต้นแบบและบริการ โครงการคัดสรรหนังสือ ๑๐๐ เล่มหนังสือดีสำหรับเด็กและเยาวชน ปี ๒๕๖๐ โครงการ เดอะพิชซ่า คอมปะนี ขวนน้องอ่าน ปีที่ ๑๕ โครงการเมื่อนักอ่านประจำปี ๒๕๖๐ โครงการ “อ่านสร้างสุข ยกกำลังสุขในสถานศึกษาและชุมชน” โครงการเสวนาวิชาการและนิทรรศการหนังสืออนุรักษ์งานศพ เรื่อง หนังสือที่รกรากงานศพ : มรดกวัฒนธรรม ประจำชาติ สนับสนุนการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างนิสัยรักการอ่านให้กับเด็กวัยเรียน โครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ อำนวยความสะดวกในการเข้าถึงสื่อการอ่านของประชาชนทั้งในชุมชน เมืองและภูมิภาค ได้แก่ ห้องสมุดเคลื่อนที่ และห้องสมุดออนไลน์ (Online Library) อาทิ โครงการพัฒนาต้นแบบอุทยานการเรียนรู้ต้นแบบภูมิภาค โครงการ TK Public Online Library โครงการจุดประกายการเรียนรู้ในโรงเรียน โครงการบรรณสัญจร โครงการห้องสมุดเคลื่อนที่สำหรับชาวตลาดตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โครงการบริการความรู้สู่ชุมชน : พัฒนาเครือข่ายห้องสมุดกิจกรรมนำอ่าน การขับเคลื่อนการดำเนินงาน “ที่อ่านหนังสือท้องถิ่น รักการอ่าน” เป็นต้น

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ยกกระดับคุณภาพแหล่งเรียนรู้และสื่อการอ่านเพื่อการเรียนรู้ ซึ่งการดำเนินงานส่วนใหญ่จะเป็นการพัฒนาห้องสมุดให้เป็นห้องสมุดมีชีวิต การพัฒนาห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน ส่วนใหญ่เป็นการดำเนินกิจกรรมเสวนาในประเด็นส่งเสริมการอ่านให้กับเครือข่ายทั่วไป อาทิ โครงการพัฒนาชุดข้อมูลและตัวชี้วัดเพื่อติดตามประเมินผลวัฒนธรรมการอ่านของไทย การจัดนิทรรศการเผยแพร่แผนแม่บทส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ของไทย พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเรียนรู้แลกเปลี่ยนวรรณกรรมลุ่มแม่น้ำโขง โครงการบ้านหนังสือชุมชน โครงการรถห้องสมุดเคลื่อนที่ เป็นต้น

มติที่ประชุม รับทราบ

๒.๓ โครงการสำคัญ (Flagship Projects) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

นางพิมพ์วิวี วัฒนวรานุกร อธิบดีกรมส่งเสริมวัฒนธรรม ทำหน้าที่ฝ่ายเลขานุการ รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า โครงการที่สำคัญ (Flagship Projects) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ประกอบด้วย ๔ โครงการ คือ โครงการบ้านรักการอ่าน (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย) โครงการเมื่อนักอ่าน (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย) โครงการมอบรางวัลบุคคลและองค์กรดีเด่นในการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน (กรมส่งเสริมวัฒนธรรม) และการจัดประชุมสัมมนานานาชาติ ด้านการอ่าน (International Conference Association on Literacy in Digital Era May 2018) (กรมส่งเสริมวัฒนธรรม ร่วมกับสมาคมอ่าน เขียน เรียนรู้ แห่งประเทศไทย) โดยมีรายละเอียดดังนี้

๒.๓.๑ โครงการบ้านรักการอ่าน (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย)

นายภูวนันท์ ธนัญญเกียรติ ผู้อำนวยการกลุ่มงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น รายงานให้ที่ประชุมทราบเกี่ยวกับผลการดำเนินงานการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ว่า ได้ดำเนินการให้องค์กรปกครองท้องถิ่นทุกแห่งจัดให้มีสถานที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน/ชุมชน/ตำบล อย่างน้อย ๑ แห่ง โดยใช้สถานที่ที่มีอยู่แล้วปรับปรุงพัฒนาให้มีความเหมาะสมและจัดให้มี

/สภาพแวดล้อม...

สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการอ่านหนังสือ โดยใช้ชื่อ “ที่อ่านหนังสือท้องถิ่น รักการอ่าน” เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านและสร้างพฤติกรรมรักการอ่านของประชาชน และพัฒนาที่อ่านหนังสือท้องถิ่นให้เป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชน จัดให้มีเจ้าหน้าที่หรือผู้รับผิดชอบที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน/ชุมชน/ตำบล จัดหาหนังสือเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่อง/รณรงค์ส่งเสริมให้มีการบริจาคหนังสือ ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมาใช้บริการที่อ่านหนังสือหรือจัดกิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน รวมทั้งกำหนดเป็นตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นว่า ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งจะต้องมีที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน/ชุมชน/ตำบล อย่างน้อยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นละ ๑ แห่ง ซึ่งปัจจุบันมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน/ชุมชน/ตำบล แล้วจำนวน ๓,๗๕๐ แห่ง และการจัดหาหนังสือให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๘,๐๔๐ เล่ม

มติที่ประชุม รับทราบ

๒.๓.๒ โครงการเมื่อนักอ่าน

นายทองอยู่ แก้วไทรชะ ที่ปรึกษาสำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า สำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) ได้ดำเนินโครงการเมื่อนักอ่าน ประจำปี ๒๕๖๐ โดยกำหนดกลุ่มเป้าหมายจังหวัดน่าน จำนวน ๓๖ แห่ง ซึ่งมีการดำเนินงานส่งเสริมการอ่านให้กับประชาชนอย่างต่อเนื่อง จัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับวิถีชีวิต ทำให้ประชาชนเกิดนิสัยรักการอ่าน โดยส่วนหนึ่งเกิดจากการระดมสรรพกำลังทุกภาคส่วนร่วมขับเคลื่อนการดำเนินงาน กระตุ้น รณรงค์ ส่งเสริมและสร้างความตระหนักให้เห็นคุณค่าของการอ่าน

ดังนั้น ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ จึงเห็นสมควรขยายผลการดำเนินงานเมื่อนักอ่านให้ครอบคลุมทั่วประเทศทั้ง ๗๗ จังหวัด พร้อมจัดทำเกณฑ์ตัวชี้วัดพิจารณาความเป็นเมื่อนักอ่าน เพื่อติดตามผลและประกาศมอบรางวัล ยกย่อง เชิดชูเกียรติแก่หน่วยงาน ที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนาเมื่อนักอ่าน และภาคีเครือข่ายผู้ที่มีเกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการอ่าน ตลอดจนการถอดบทเรียนความสำเร็จของจังหวัดต้นแบบต่อไป โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรวมพลังขับเคลื่อนการอ่านในทุกระดับ โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมและขับเคลื่อนโดยประชาชน ซึ่งในระดับพื้นที่มีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นหัวหน้าในการขับเคลื่อนร่วมกับหน่วยงานทุกภาคส่วนในจังหวัด และใช้การอ่านเป็นหัวใจในการขับเคลื่อนการดำเนินงานส่งเสริมการอ่านทุกรูปแบบ มุ่งผลลัพธ์ให้เกิดพฤติกรรมมีนิสัยรักการอ่านในพื้นที่ดำเนินงานเมื่อนักอ่าน พัฒนาเกณฑ์ตัวชี้วัดและแสวงหารูปแบบการพัฒนาเมื่อนักอ่าน และยกย่องเชิดชูเกียรติแก่หน่วยงานทั้งภายในและภายนอกด้านการส่งเสริมการอ่าน สำหรับเป้าหมายในเชิงปริมาณคือ มีเมื่อนักอ่าน/นครนักอ่าน/นครแห่งการอ่าน จำนวน ๗๗ จังหวัด ส่วนในเชิงคุณภาพ มีเมื่อนักอ่านที่ดำเนินกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน สอดคล้องตามวิถีชีวิตและบริบทของพื้นที่ ทำให้คนไทยเกิดนิสัยรักการอ่าน

กิจกรรมการดำเนินงาน ประกอบด้วย การจัดประชุมชี้แจงการดำเนินงานโดยจัดการประชุมผู้บริหารสำนักงาน กศน. ๓๖ จังหวัดน่านเมื่อนักอ่านต้นแบบ การประชุมเชิงปฏิบัติการการจัดทำคำอธิบายประกอบตัวชี้วัดโครงการเมื่อนักอ่าน ปี ๒๕๖๐ โครงการห้องสมุดเคลื่อนที่สำหรับชาวตลาดตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โครงการบ้านหนังสือชุมชน พิธีเปิดห้องสมุดเฉลิมราชกุมารี แห่งที่ ๑๐๐ โดยเน้นการสร้างสื่อการอ่าน/นวัตกรรมการอ่าน พัฒนาบุคลากรด้านการส่งเสริมการอ่าน ๕ ภูมิภาคอย่างต่อเนื่อง โดยการอบรมครู บรรณารักษ์ เพื่อสร้างนิสัยรักการอ่านในรูปแบบต่างๆ อาทิ รถห้องสมุดเคลื่อนที่สำนักงาน กศน. ๗๒ คัน และกิจกรรมเคลื่อนที่ “อ่านเสริมปัญญา สร้างสุขให้ชีวิต” เช่น จังหวัดลำปาง ใช้พัฒนาจังหวัดลำปางในการดำเนินการรถห้องสมุดเคลื่อนที่ โดยมีอาสาสมัคร (นักเรียน

นักศึกษา และชาวตลาด) ร่วมขับเคลื่อนโครงการกับหน่วยงานและภาคีเครือข่ายในพื้นที่ ทำให้โครงการมีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมถึงการดำเนินงานพัฒนาห้องสมุดประชาชนและแหล่งเรียนรู้ ประกอบด้วย ห้องสมุดประชาชนระดับจังหวัดและระดับอำเภอ ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” หอสมุดวังไกลกังวล และแหล่งเรียนรู้บ้านหนังสือชุมชน จำนวน ๑๙,๒๑๓ แห่ง

โดยผลลัพธ์ที่คาดว่าจะได้คือ มีเมื่อนักอ่าน ๗๗ จังหวัด ดำเนินงานจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านให้ประชาชนมีพฤติกรรมและนิสัยรักการอ่าน รวมทั้งเกิดการรวมพลังขับเคลื่อนการอ่านในทุกกระดับ โดยใช้แนวทางการดำเนินงานสนับสนุนการส่งเสริมการอ่านในรูปแบบต่างๆ และเผยแพร่ความสำเร็จของการดำเนินงานด้านส่งเสริมการอ่านสู่สาธารณชน และให้คนในชุมชนเห็นความสำคัญของการอ่าน เนื่องจากได้มีโอกาสเข้าถึงการอ่านและร่วมกิจกรรมสร้างเสริมการอ่าน เพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต

มติที่ประชุม รับทราบ

๒.๓.๓ โครงการมอบรางวัลบุคคลและองค์กรดีเด่นในการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน

นางพิมพ์วิ วัฒนวรานุกร อธิบดีกรมส่งเสริมวัฒนธรรม ทำหน้าที่ฝ่ายเลขานุการ รายงานให้ที่ประชุมทราบเกี่ยวกับโครงการมอบรางวัลบุคคลและองค์กรดีเด่นในการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านว่า กรมส่งเสริมวัฒนธรรม ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า มีหน่วยงาน องค์กร และบุคคล ได้ดำเนินงานด้านการส่งเสริมการอ่านเป็นจำนวนมาก โดยดำเนินการมาอย่างต่อเนื่องและยาวนาน ซึ่งกรมส่งเสริมวัฒนธรรม เห็นว่า บุคคลและองค์กรดังกล่าวมีความเสียสละ ตั้งใจทำงานเพื่อสังคมและเด็กด้อยโอกาสให้ได้มีหนังสือที่ดีอ่าน โดยไม่ได้หวังสิ่งตอบแทนใดๆ ดังนั้น จึงเห็นควรดำเนินโครงการมอบรางวัลเพื่อยกย่องเชิดชูเกียรติบุคคล องค์กร เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจในการดำเนินงานเพื่อสังคมต่อไป ทั้งนี้ กรมฯ ได้ขอพระราชทานถ้วยรางวัลจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มอบให้กับผู้ที่ผ่านการคัดเลือก ซึ่งขณะนี้ได้มีหนังสือไปยังสำนักพระราชวังแล้ว อยู่ระหว่างการพิจารณา

ทั้งนี้ รางวัลแบ่งออกเป็น ๔ ประเภท ได้แก่ ๑) ประเภทเด็กและเยาวชนส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน ๒) ประเภทบุคคลส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน ๓) ประเภทองค์กรหรือกลุ่มบุคคลส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน (ระดับชุมชน/ท้องถิ่น) ๔) ประเภทองค์กรส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน (ระดับประเทศ) ซึ่งเกณฑ์การพิจารณาจะแบ่งตามประเภทของรางวัลนั้นๆ โดยคาดว่าจะดำเนินการคัดเลือกแล้วเสร็จภายในเดือนมิถุนายน ๒๕๖๑ และจะประกาศผลการคัดเลือกและจัดพิธีมอบรางวัลในวันภาษาไทยแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๖๑ ในวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ณ หอประชุมใหญ่ ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย

สำหรับเกณฑ์การคัดเลือกบุคคล/องค์กรดีเด่นในการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑ แบ่งออกเป็น

เกณฑ์ที่ ๑ คุณสมบัติของบุคคลดีเด่นในการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน

ประเภทเด็กและเยาวชนส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน

- ๑) เป็นผู้ที่มีที่พำนักอยู่ในประเทศไทย และมีชีวิตอยู่ในวันตัดสิน
- ๒) เป็นผู้มีผลงานด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเป็นที่ประจักษ์อย่างต่อเนื่อง ไม่ต่ำกว่า ๓ ปี

๓) เป็นผู้ที่มีบทบาทในการริเริ่ม สร้างสรรค์ ถ่ายทอด และผลักดันการส่งเสริมการอ่าน หรือเป็นต้นแบบที่ดีของสังคมในการเป็นนักอ่านและส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน

- ๔) ไม่เคยเป็นผู้ต้องโทษตามกฎหมาย

ประเภทบุคคลส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน

- ๑) เป็นผู้ที่มีพำนักอยู่ในประเทศไทย และมีชีวิตอยู่ในวันตัดสิน
- ๒) เป็นผู้ที่มีผลงานด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเป็นที่ประจักษ์อย่างต่อเนื่อง
ไม่ต่ำกว่า ๕ ปี
- ๓) เป็นผู้ที่มีบทบาทในการถ่ายทอดและผลักดันการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านทั้งระดับพื้นที่และนโยบาย หรือส่งเสริมการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านซึ่งนำไปสู่การสร้างวัฒนธรรมการอ่าน และเป็นที่ยอมรับในสังคมอย่างกว้างขวาง

- ๔) เป็นต้นแบบที่ดีของสังคมในการเป็นนักอ่าน และผู้ที่ส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน
- ๕) ไม่เคยเป็นผู้ต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษความผิดที่กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

เกณฑ์ที่ ๒ คุณสมบัติขององค์กรดีเด่นในการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน

ประเภทองค์กรส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน (ระดับประเทศ)

- ๑) เป็นองค์กรภาครัฐ องค์กรเอกชน องค์กรสาธารณประโยชน์ องค์กรระหว่างประเทศ หรือกลุ่มบุคคลที่อยู่ภายในประเทศไทย
- ๒) มีการดำเนินงานด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านอย่างต่อเนื่อง ไม่ต่ำกว่า ๕ ปี

- ๓) มีการขับเคลื่อนการดำเนินงาน (นโยบาย/มาตรการ/แผนงาน) เพื่อส่งเสริมการอ่าน โดยมีบุคลากรรับผิดชอบชัดเจน

- ๔) มีกิจกรรมการดำเนินงานด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านที่หลากหลาย ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายไม่ต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ คนต่อปี และดำเนินการในหลายจังหวัด

- ๕) มีการบูรณาการทำงานร่วมกับภาคีเครือข่ายในท้องถิ่น/ชุมชน/ระดับชาติ

- ๖) มีผลสำเร็จในงานส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเป็นที่ประจักษ์ และได้รับการยอมรับจากสังคม

ประเภทองค์กรหรือกลุ่มบุคคลส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน (ระดับชุมชน/ท้องถิ่น)

- ๑) มีการดำเนินงานด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านอย่างต่อเนื่อง
ไม่ต่ำกว่า ๕ ปี

- ๒) มีการจัดทำแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน สร้างการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยมีบุคลากรรับผิดชอบชัดเจน

- ๓) มีกิจกรรมการดำเนินงานด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านที่หลากหลาย ครอบคลุมภายในชุมชน/ท้องถิ่น ตำบล อำเภอ และจังหวัด

- ๔) มีการบูรณาการทำงานร่วมกับภาคีเครือข่ายในชุมชน/ท้องถิ่น ตำบล อำเภอ และจังหวัด

- ๕) มีผลสำเร็จในงานส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเป็นที่ประจักษ์ และได้รับการยอมรับจากสังคม

นายวีระ โรจน์พจนรัตน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม รองประธานกรรมการ มีความเห็นว่า ห้องสมุดมีความสำคัญ ควรให้ความสำคัญและมอบรางวัลห้องสมุดดีเด่นให้แก่ห้องสมุดโรงเรียนทั้งระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษาทั่วประเทศให้มากขึ้น โดยเห็นควรให้กรมส่งเสริมวัฒนธรรมรับไปประสานและตั้งคณะทำงานฯ เพื่อดำเนินการในเรื่องดังกล่าว

/นางสิริกร...

นางสิริกร มณีรินทร์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ให้ความเห็นว่า เรื่องห้องสมุด คงไม่สามารถดำเนินการได้ทันในปีนี้ เนื่องจากต้องแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อพิจารณาดำเนินการ ซึ่งเรื่อง Library Award เคยดำเนินการในช่วงที่อยู่สำนักงานอุทยานการเรียนรู้ (TK park) แต่สิ่งสำคัญคือ จะต้องพิจารณาว่า ห้องสมุดนั้นๆ สมควรที่จะได้รับรางวัลจริงหรือไม่ และเห็นว่าจะสามารถดำเนินการได้ในปีต่อไป

นายวิษณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี ประธานกรรมการ กล่าวว่า มอบหมาย ฝ่ายเลขานุการจัดทำหลักเกณฑ์ฯ และเตรียมดำเนินการคัดเลือกห้องสมุดดีเด่นในปีต่อไป

มติที่ประชุม

๑. รับทราบ

๒. มอบหมายฝ่ายเลขานุการจัดทำหลักเกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกห้องสมุดดีเด่น เพื่อเตรียมดำเนินการคัดเลือกห้องสมุดดีเด่นในปีต่อไป

๒.๓.๔ การประชุมสัมมนานานาชาติด้านการอ่าน (International Conference Association on Literacy in Digital Era May 2018)

นางพิมพ์วิ วัฒนวรานุกร อธิบดีกรมส่งเสริมวัฒนธรรม ทำหน้าที่ฝ่ายเลขานุการ รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า กรมส่งเสริมวัฒนธรรม ร่วมกับ สมาคมการอ่าน เขียน เรียนรู้ แห่งประเทศไทย จัดการประชุมสัมมนานานาชาติด้านการอ่าน เพื่อสร้างเวทีให้แก่นักวิชาการ นักวิจัยด้านการอ่าน และบุคคลทั่วไปทั้งในประเทศและต่างประเทศได้แลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ประสบการณ์ และงานวิจัยในเรื่องการอ่านเขียน เรียนรู้ในยุคดิจิทัล ซึ่งคาดว่าจะมีส่วนในการสร้างเสริมให้คนไทยมีวัฒนธรรมการอ่านที่เข้มแข็ง ซึ่งคาดว่าจะการประชุมดังกล่าวจะเป็นการสร้างกระแสให้คนในสังคมได้ตระหนักถึงความสำคัญของการอ่านและการเรียนรู้ ซึ่งจะส่งผลให้คนไทยมีขีดความสามารถในการเข้าสู่ประเทศไทย ๔.๐ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการประชุมสัมมนาดังกล่าวจะจัดขึ้น ระหว่างวันที่ ๒๔ – ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ณ โรงแรม มิราเคิล แกรนด์ กรุงเทพฯ โดยจะมีภาคีเครือข่ายการอ่านระหว่างประเทศและภาควิชาการเข้าร่วมงานประมาณ ๖๐๐ คน ซึ่งขณะนี้ ได้ตอบรับมาอย่างต่อเนื่อง เมื่อการประชุมฯ แล้วเสร็จ ฝ่ายเลขานุการจะรายงานผลการประชุมให้กับ คณะกรรมการทราบต่อไป

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดุษฎี เจริญสุข กรรมการสมาคมการอ่าน เขียน เรียนรู้ แห่งประเทศไทย รายงานให้ที่ประชุมทราบเพิ่มเติมว่า สมาคมฯ ได้เตรียมจัดการประชุมสัมมนานานาชาติ ด้านการอ่าน เพื่อให้เป็นเวทีให้แก่นักวิชาการ นักวิจัย อาจารย์ นิสิตนักศึกษา และผู้สนใจทั้งในประเทศและ ต่างประเทศได้แลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ประสบการณ์ และงานวิจัยในเรื่องการอ่านเขียนเรียนรู้ในยุคดิจิทัล ระหว่างวันที่ ๒๔-๒๖ พ.ค. ๖๑ ณ โรงแรม มิราเคิล แกรนด์ กรุงเทพฯ โดยมีผู้แทนจากสมาคมการอ่านของ ประเทศต่างๆ มานำเสนอเรื่องการพัฒนาวัฒนธรรมการอ่าน ซึ่งแต่ละประเทศจะมารายงานความก้าวหน้าด้าน สภาวะการอ่านในเนื้อหาของแต่ละศาสตร์ รวมทั้งแนวทางการแก้ไขปัญหา และการพัฒนาพฤติกรรมนิสัยของคนทุก กลุ่มทุกวัยตั้งแต่วัยเด็ก วัยรุ่น ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาสและกลุ่มอื่นๆ ซึ่งผู้นำเสนอเองเป็นนักวิชาการที่ ทำงานด้านการอ่านกับเด็กกำพร้าเอดส์ และเด็กด้อยโอกาส โดยภายในงานจะจัดนิทรรศการเรื่องสภาวะการ อ่านของเด็กด้อยโอกาส และการอ่านของผู้ด้อยโอกาสที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีฯ พระราชทานหนังสือ และชื่อห้องสมุด “พร้อมปัญญา” ซึ่งขยายผลยังทัณฑสถานทั่วประเทศ รวมถึงผลงานวิจัย นวัตกรรมด้านการอ่าน

นางสาวรินศิริ ทองคำ หัวหน้าฝ่ายห้องสมุดมีชีวิต สำนักงานอุทยานการเรียนรู้ กล่าวเพิ่มเติมว่า สำนักงานอุทยานการเรียนรู้ (TK park) ได้จัดงาน TK Forum เป็นประจำทุกปี โดยในปีนี้ได้ จัดงาน TK Forum 2018 ระหว่างวันที่ ๑๔-๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ ซึ่งเป็นการถ่ายทอดประสบการณ์และ

ความคิดสร้างสรรค์ในการพัฒนาห้องสมุดและพื้นที่การเรียนรู้เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้บริการและรับมือกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยี โดยเชิญวิทยากรจาก ประเทศเดนมาร์ก และสวีเดน โดยเฉพาะห้องสมุด Dokk1 เมืองอาร์ฮุส ประเทศเดนมาร์ก ที่มีการสำรวจความต้องการและกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างเข้มข้น จนกระทั่งพัฒนาเป็นห้องสมุดและพื้นที่การเรียนรู้ประจำเมืองที่มีประชาชนมาใช้บริการเป็นจำนวนมากและได้รับรางวัลระดับโลก

นางสิริกร มณีรินทร์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า TK Forum เป็นคนละมิติกับทางผู้แทนสมาคมการอ่าน เขียน เรียนรู้ แห่งประเทศไทย นำเสนอซึ่งเน้นในมิติของการอ่าน (Literacy) แต่ TK Forum ของ TK Park เป็นการส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ (ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้)

มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องสืบเนื่องเพื่อทราบ

๓.๑ สรุปมติการประชุมคณะกรรมการบูรณาการการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๐ และการประชุมคณะอนุกรรมการดำเนินการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

นางพิมพ์วิ วัฒนารางกูร อธิบดีกรมส่งเสริมวัฒนธรรม ทำหน้าที่ฝ่ายเลขานุการ รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๑๓๒/๒๕๖๐ เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการบูรณาการการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการบูรณาการการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ เพื่อนำแผนแม่บทส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ของไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ ไปสู่การปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของแผนที่กำหนดไว้และเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งนี้ คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีฉบับนี้ได้ถูกยกเลิกและให้ใช้คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๒๗๒/๒๕๖๐ เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการบูรณาการการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๐ แทน โดยในระหว่างนั้นได้มีการประชุมคณะกรรมการบูรณาการการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ และคณะอนุกรรมการดำเนินการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน ซึ่งมติการประชุมคณะกรรมการบูรณาการการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๐ สรุปได้ดังนี้

๑) เห็นชอบการตั้งคณะอนุกรรมการดำเนินการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน โดยมอบหมายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรมเป็นประธานอนุกรรมการ นางสิริกร มณีรินทร์ เป็นรองประธานอนุกรรมการ คณะอนุกรรมการ ประกอบด้วย ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ผู้แทนสมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทย ผู้แทนสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ ผู้แทนสำนักงานอุทยานการเรียนรู้ ผู้แทนสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยฯ ผู้แทนสมาคมผู้จัดพิมพ์และผู้จำหน่ายหนังสือแห่งประเทศไทย เป็นต้น โดยคณะอนุกรรมการฯ มีภารกิจและอำนาจหน้าที่ในการบูรณาการและจัดทำแผนปฏิบัติการ รวมทั้งประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านทั้งระดับชุมชน จังหวัด และระดับชาติ

๒) เห็นชอบหลักการโครงการพัฒนาเมืองต้นแบบวัฒนธรรมการอ่าน โดยเปลี่ยนแปลงวิธีการดำเนินงานเป็นการรับสมัครเมืองที่สนใจเข้ารับการคัดเลือกเป็นเมืองต้นแบบฯ ๑๐ จังหวัด จากนั้นถอดบทเรียนขยายผลให้จังหวัดอื่นๆ ได้เรียนรู้ และพัฒนาให้เป็นเมืองต้นแบบวัฒนธรรมการอ่านต่อไป

๓) เห็นชอบตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอการดำเนินงานโครงการบ้านรักการอ่าน จำนวน ๕,๐๐๐ แห่งทั่วประเทศ เริ่มตั้งแต่ปี ๒๕๖๑ ซึ่งจะจัดตั้งบริเวณวัด ศาลาประชาคม สถานีอนามัย

/ที่ทำการ...

ที่ทำการองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น โรงพยาบาลประจำตำบล และโรงเรียน และ ๔) มอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องบูรณาการโครงการที่ดำเนินการอยู่แล้วร่วมกับโครงการใหม่ เพื่อให้การส่งเสริมการอ่านเกิดเอกภาพ

นอกจากนี้ ได้มีการประชุมคณะอนุกรรมการดำเนินการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรมเป็นประธาน มติที่ประชุมสรุปได้ดังนี้

๑) เห็นชอบให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดส่งข้อมูลแผนงาน/โครงการที่เกี่ยวข้องด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ภายใต้แผนแม่บทส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ของไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ ให้ฝ่ายเลขานุการ รวมทั้งรายละเอียดของโครงการ บ้านรักการอ่านของกระทรวงมหาดไทย และการพัฒนาเมืองต้นแบบวัฒนธรรมการอ่าน เพื่อนำเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการบูรณาการการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ในวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

๒) เห็นชอบให้เพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะอนุกรรมการดำเนินการส่งเสริมวัฒนธรรม โดยเพิ่มเติมหน่วยงานภาคเอกชน และภาคีเครือข่ายการที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการอ่าน เพื่อให้การขับเคลื่อนการดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องสืบเนื่องเพื่อพิจารณา

๔.๑ (ร่าง) คำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการดำเนินการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน

นางพิมพ์วิ วัฒนวรานุกร อธิบดีกรมส่งเสริมวัฒนธรรม ทำหน้าที่ฝ่ายเลขานุการ รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า จากการประชุมคณะกรรมการบูรณาการการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน เพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๐ มีมติเห็นชอบให้ตั้งคณะอนุกรรมการดำเนินการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน โดยมอบหมายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรมเป็นประธานอนุกรรมการ นางสาวสิริกร มณีรินทร์ เป็นรองประธานอนุกรรมการ ทำหน้าที่ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านทั้งระดับชุมชน จังหวัด และระดับชาติ โดยคณะอนุกรรมการ ประกอบด้วย ผู้แทนจากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้อง

อย่างไรก็ดี ตามที่ได้มีการยกเลิกคำสั่งนายกรัฐมนตรีที่ ๑๓๒/๒๕๖๐ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบูรณาการการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ทำให้คำสั่งคณะกรรมการบูรณาการการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ที่ ๑/๒๕๖๐ เรื่อง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการดำเนินการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน ลงวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๖๐ ต้องถูกยกเลิก เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงผู้ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการ

ทั้งนี้ ฝ่ายเลขานุการฯ จึงได้ยกร่างคำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการดำเนินการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม ทำหน้าที่ประธานอนุกรรมการ นางสาวสิริกร มณีรินทร์ เป็นรองประธานอนุกรรมการ อนุกรรมการ ประกอบด้วย นายปรารพ เหล่าวานิช และผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กรมอนามัย สำนักงานอุทยานการเรียนรู้ สำนักงาน

กองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ สมาคมผู้จัดพิมพ์และผู้จำหน่ายหนังสือแห่งประเทศไทย สมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทย สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์ สมาคมการอ่านเขียนเรียนรู้แห่งประเทศไทย สมาคมนักแปลและล่ามแห่งประเทศไทย ผู้แทนภาคเอกชน ได้แก่ บริษัท นานมีบุ๊ค จำกัด บริษัท เดอะ ฟิชซ่า คอมปะนี บริษัท ทรู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) บริษัท อีคิว จำกัด บริษัท เมฟ คอร์ปอเรชั่น จำกัด และมีอธิบดีกรมส่งเสริมวัฒนธรรม เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ โดยคณะอนุกรรมการฯ มีอำนาจหน้าที่บูรณาการ และจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี และเสนอแนะโครงการนำร่องต่อ คณะกรรมการบูรณาการการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ รวมทั้งประสาน กำกับ ติดตามประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการฯ เสนอต่อคณะกรรมการบูรณาการฯ รวมทั้งแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อดำเนินการตามที่คณะอนุกรรมการฯ มอบหมาย จึงเสนอต่อที่ประชุมเพื่อพิจารณา

ซึ่งที่ประชุมได้ให้ความคิดเห็นและข้อสังเกตกรณีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการดำเนินการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านอย่างหลากหลาย ดังนี้

นายวิษณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี ประธานกรรมการ กล่าวว่า ที่ศูนย์การค้า Central Embassy มีมุมหนังสือบริการประชาชน หากหน่วยงานใดเข้าเกณฑ์หรือดำเนินงานเช่นเดียวกัน ก็ควรเชิญเข้าร่วมเป็นคณะอนุกรรมการฯ

นายจริญ หอมเทียนทอง กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ กล่าวว่า ร้านหนังสือที่ท่านประธานกรรมการได้กล่าวถึงคือ ร้าน Bookshop by Hardcover ตั้งอยู่บนชั้น ๖ ศูนย์การค้า Central Embassy เป็นของบริษัทในเครือเซ็นทรัลที่ทำ E-book ซึ่งที่ร้าน Bookshop by Hardcover จะมีหนังสือที่ผ่านการคัดสรรมาแล้ว โดยจัดเป็นโซน Book Tower และ Book Wall แบ่งหมวดหมู่ทั้งตามสำนักพิมพ์ และตามความสนใจ หนังสือส่วนใหญ่ของที่นี้จึงเป็น Limited Edition ที่แตกต่างจากร้านหนังสือ หรือห้องสมุดทั่วไป จึงขอเชิญชวนทุกท่านไปชมร้าน Bookshop by Hardcover ที่มีหนังสือที่น่าสนใจและมีกิจกรรมที่หลากหลาย

นางยุวดี อยู่สบาย รองผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ข้อคิดเห็นว่า หน่วยงานภาคเอกชนทุกแห่งได้รับทราบข่าวการจัดทำ (ร่าง) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการดำเนินการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านหรือไม่ เพื่อป้องกันข้อคำถามที่อาจจะเกิดขึ้น และใช้หลักเกณฑ์ใดในการคัดเลือกหน่วยงานภาคเอกชนที่เข้าร่วมเป็นอนุกรรมการ

นายจริญ หอมเทียนทอง กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ กล่าวเพิ่มเติมว่า เท่าที่พิจารณา ร่างคำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการดำเนินการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านตามที่ฝ่ายเลขานุการนำเสนอ มีความเห็นว่า หน่วยงานภาคเอกชนที่ได้รับการเสนอชื่อเหล่านี้ล้วนดำเนินกิจกรรมเรื่องการอ่านทั้งหมด โดยเฉพาะ บริษัท เดอะ ฟิชซ่า คอมปะนี ที่ดำเนินการส่งเสริมการอ่าน (ห้องสมุดเด็ก) ในพื้นที่ชนบทเป็นจำนวนมาก

นางสิริกร มณีรินทร์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ กล่าวว่า เสนอให้ฝ่ายเลขานุการตรวจสอบข้อมูลบริษัท ทรู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ว่า ครอบคลุมบริษัท ซีพี ออลล์ จำกัด (มหาชน) หรือไม่ หากว่ายังไม่ครอบคลุม เห็นควรเสนอบริษัท ซีพี ออลล์ จำกัด เข้าร่วมเป็นคณะอนุกรรมการฯ ด้วย เนื่องจากบริษัท ซีพี ออลล์ จำกัด ได้ดำเนินการส่งเสริมการอ่านมากกว่า ๑๕ ปี โดยจัดทำโครงการประกวดหนังสือดีเด่นรางวัล “เซเว่นบุ๊คอวอร์ด” ซึ่งนวนิยายเรื่องบุพเพสันนิวาส ประพันธ์โดยอมพางค์ได้รับ

/ร่างไว้...

รางวัลนี้ด้วย นอกจากนี้ บริษัท นานมีบุ๊คส์ จำกัด ได้จัดทำโครงการมอบรางวัลวรรณกรรม “แว่นแก้ว” และทำกิจกรรมส่งเสริมการอ่านมาตลอด หรือบริษัท เดอะ พิชซ่า คอมปะนี ที่สนับสนุนให้กับ TK Park เรื่องการส่งเสริมการอ่านเฉลิมพระเกียรติ อีกทั้งอาจมีสำนักพิมพ์อื่นๆ ที่ได้ดำเนินกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน จึงเห็นควรให้ฝ่ายเลขานุการเชิญภาคเอกชนที่มีบทบาทส่งเสริมการอ่านเข้าร่วมเป็นคณะทำงานด้วย

นางชัยกร บางคมบาง กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ กล่าวว่า ขอให้ฝ่ายเลขานุการสำรวจหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการอ่านและเรียนเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเหล่านั้นให้มาร่วมเป็นคณะอนุกรรมการฯ เพื่อร่วมกันขับเคลื่อนการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านมาร่วมกัน อาทิ สมาคมภาษาและหนังสือแห่งประเทศไทย สมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทย สมาคมนักกลอนแห่งประเทศไทย ฯลฯ

นายวีระ โรจน์พจนรัตน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม รองประธานกรรมการ กล่าวว่า ขอเสนอบริษัท แอล.พี.เอ็น.ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด (มหาชน) ผู้ดำเนินธุรกิจพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ประเภทอาคารชุดพักอาศัยแบรนด์ภายใต้เครือลุมพินีเข้าร่วมเป็นคณะอนุกรรมการเพิ่มเติม เนื่องจากได้สนับสนุนการจัดทำห้องสมุดภายในอาคารชุดดังกล่าวแล้ว ซึ่งในประเทศสิงคโปร์ จัดทำห้องสมุดเด็กในอพาร์ทเมนต์ ซึ่งมีกฎหมายที่ระบุว่า อพาร์ทเมนต์ที่มีจำนวน ๒๐๐ ยูนิต ขึ้นไป จะต้องมียุทธศาสตร์สำหรับเด็กเพื่อส่งเสริมการอ่าน

นางเอื้อจิต วิโรจน์ไตรรัตน์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ให้ข้อสังเกตว่า จำเป็นต้องมีคณะอนุกรรมการฯ ชุดเดียวหรือไม่ หากองค์ประกอบของคณะอนุกรรมการฯ มีเป็นจำนวนมาก จะทำให้ขับเคลื่อนดำเนินงานไม่เกิดความคล่องตัว จึงขอตั้งข้อสังเกตไว้ ๓ ประเด็นคือ ๑. คณะอนุกรรมการฯ จะต้องมียุทธศาสตร์หรือไม่ ๒. จำนวนองค์ประกอบของคณะอนุกรรมการฯ หากมีจำนวนมากจะเกิดความคล่องตัวหรือไม่ และ ๓. แผนปฏิบัติการฯ ที่นำเสนอส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมพื้นฐาน จะสามารถตอบสนองเป้าหมายการดำเนินงานการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านได้หรือไม่ โดยปัจจุบันเป็นการอ่านในยุคดิจิทัลซึ่งรัฐบาลให้ความสำคัญ โดยขอยกตัวอย่างในภาคเกษตรกรรมที่มีองค์กรการพัฒนาย่างยั่งยืน อาทิ บริษัท โทเทิลแอนด์เชส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) หรือ ดีแทค ได้ร่วมกับกรมส่งเสริมการเกษตรในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาให้เกษตรกรไทยก้าวไปสู่ความเป็นเกษตรกรยุคดิจิทัล โดยการอบรมเกษตรกรและให้สื่อบันทึก/แลกเปลี่ยนข้อมูลได้ฟรี หากเกษตรกรใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ของระบบดีแทค เพื่อให้เกษตรกรรายย่อยสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ลดต้นทุน และควบคุมคุณภาพทางการเกษตร ซึ่งนับเป็นการส่งเสริมการอ่านให้กับคนไทยทุกกลุ่ม โดยเฉพาะกลุ่มที่ห่างไกลจากการอ่าน เช่น เกษตรกร ผู้สูงอายุ และผู้ใช้แรงงาน เป็นต้น

นายวิษณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี ประธานกรรมการ กล่าวว่า รับข้อสังเกตการคัดเลือกคณะอนุกรรมการฯ จากที่ประชุม และเห็นชอบให้ประธานกรรมการลงนามในคำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการฯ ตามที่ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และฝ่ายเลขานุการ พิจารณาแต่งตั้งคณะอนุกรรมการฯ เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนการดำเนินงานให้มีผลในทางปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม หากมีการปรับเปลี่ยน/แก้ไของค์ประกอบของคณะอนุกรรมการฯ ให้นำเสนอใหม่อีกครั้งภายหลัง เพื่อให้การดำเนินงานมีความคล่องตัวมากยิ่งขึ้น รวมทั้งให้พิจารณาเรื่องการอ่านในยุคดิจิทัล (Digital Reading) ด้วย

มติที่ประชุม

๑. รับข้อสังเกตการคัดเลือกคณะอนุกรรมการฯ จากที่ประชุม

๒. เห็นชอบให้ประธานกรรมการลงนามในคำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการฯ ตามที่ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และฝ่ายเลขานุการ พิจารณาแต่งตั้งคณะอนุกรรมการฯ เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนการดำเนินงานให้มีผลในทางปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม หากมีการปรับเปลี่ยน/แก้ไของค์ประกอบของคณะอนุกรรมการฯ ให้นำเสนอใหม่อีกครั้งภายหลัง

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องสืบเนื่องเพื่อพิจารณา

๔.๒ แผนการดำเนินงานการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ ภายใต้แผนแม่บทส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ของไทยฯ

นางพิมพ์วิวี วัฒนวรการ อธิบดีกรมส่งเสริมวัฒนธรรม ทำหน้าที่ฝ่ายเลขานุการ รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า ฝ่ายเลขานุการได้มีหนังสือขอความอนุเคราะห์ข้อมูลการจัดทำแผนการดำเนินงานการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๔ ถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายใต้คณะกรรมการบูรณาการการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ณ วันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๖๑ มีหน่วยงานจัดส่งข้อมูลให้ จำนวน ๘ หน่วยงาน ประกอบด้วย กระทรวงมหาดไทย (สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) กระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย) กระทรวงสาธารณสุข (กรมอนามัย) สำนักงานอุทยานการเรียนรู้ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ และกระทรวงวัฒนธรรม (สำนักหอสมุดแห่งชาติ กรมส่งเสริมวัฒนธรรม)

จากการพิจารณา พบว่า แผนงาน/โครงการที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๔ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง งบประมาณรวมทั้งสิ้น ๔๙๗.๖๙๗ ล้านบาท ซึ่งสอดคล้องกับแผนแม่บทส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ของไทย พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ปลุกสร้างพฤติกรรมรักการอ่านที่เข้มแข็งให้กับคนทุกช่วงวัย ดำเนินการในปี ๒๕๖๑ จำนวน ๒๔ โครงการ และในปีงบประมาณ ๒๕๖๒ - ๒๕๖๔ จำนวน ๙ โครงการ รวมงบประมาณทั้งสิ้น ๑๗๘.๗๔๗ ล้านบาท โดยส่วนใหญ่เป็นการดำเนินการที่เน้นสร้างพฤติกรรมรักการอ่านให้กับเด็กและเยาวชน พัฒนาทักษะการอ่าน สนับสนุนและส่งเสริมให้ครอบครัวตระหนักถึงความสำคัญของการอ่านผ่านกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เพื่อสร้างนิสัยรักการอ่านให้กับเด็กและเยาวชน

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ อำนวยความสะดวกในการเข้าถึงสื่อการอ่านของประชาชน ทั้งในชุมชนเมืองและภูมิภาค ดำเนินการในปี ๒๕๖๑ จำนวน ๑๕ โครงการ และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒-๒๕๖๔ จำนวน ๔ โครงการ รวมงบประมาณทั้งสิ้น ๙๙.๖๕ ล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นการเปิดพื้นที่การอ่านเพื่อให้ชุมชนและท้องถิ่น มีหนังสือและสื่อการอ่านที่ดีและหลากหลาย การพัฒนาเครือข่ายห้องสมุด กิจกรรมนำอ่าน โครงการหนังสือหมุนเวียน การขยายเครือข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเพื่อส่งเสริมการอ่าน

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ยกระดับคุณภาพแหล่งเรียนรู้และสื่อการอ่านเพื่อการเรียนรู้ ซึ่งจะดำเนินการในปีงบประมาณพ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวน ๑๓ โครงการ และมีแผนงาน/โครงการที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒-๒๕๖๔ จำนวน ๒ โครงการ รวมงบประมาณทั้งสิ้น ๑๐๗.๖๕ ล้านบาท ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพแหล่งเรียนรู้/ห้องสมุด สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อมัลติมีเดีย รวมทั้งการพัฒนาสมรรถนะบรรณารักษ์ และเจ้าหน้าที่ประจำห้องสมุด ฯลฯ

และยุทธศาสตร์ที่ ๔ สร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน ซึ่งจะดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวน ๑๐ โครงการ และมีแผนงาน/โครงการที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒-๒๕๖๔ จำนวน ๓ โครงการ รวมงบประมาณทั้งสิ้น ๑๑๑.๖๕ ล้านบาท โดยส่วนใหญ่เป็นการส่งเสริมการมีบุคคลต้นแบบการอ่าน การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านระดับประเทศ เช่น มหกรรมหนังสือแห่งชาติ งานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ นครแห่งการอ่าน เป็นต้น รวมทั้งส่งเสริม/สนับสนุนให้มีบ้านหนังสือชุมชน รถห้องสมุดเคลื่อนที่ เป็นต้น

/ทั้งนี้...

ทั้งนี้ กรมส่งเสริมวัฒนธรรม ในฐานะฝ่ายเลขานุการร่วมฯ มีข้อสังเกตว่า หน่วยงานที่ส่งข้อมูลให้กับฝ่ายเลขานุการในครั้งนี้ ซึ่งได้แก่ สำนักงานอุทยานการเรียนรู้ สำนักหอสมุดแห่งชาติ กรมศิลปากร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงมหาดไทย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ เป็นหน่วยงานที่มีบทบาทหลักในการส่งเสริมการอ่านของประเทศ ดังนั้น งบประมาณที่หน่วยงานดังกล่าวได้รับ อาจสะท้อนได้ถึงงบประมาณรวมที่ใช้ในการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านของไทยได้ในระดับหนึ่ง โดยในระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒-๒๕๖๔ งบประมาณที่แต่ละหน่วยงานได้รับ น่าจะมีความใกล้เคียงกับงบประมาณ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ดังนั้น อาจประมาณได้ว่า ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒-๒๕๖๔ งบประมาณที่ใช้สำหรับการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านและการเรียนรู้ จะมีประมาณ ๕๓๔ ล้านบาท หรือประมาณ ๑๘๐ ล้านบาทต่อปี สำหรับการขับเคลื่อนวัฒนธรรมการอ่านของประเทศไทย

ซึ่งที่ประชุมได้อภิปรายอย่างกว้างขวาง ดังนี้

นางชัมยกร บางคมบาง กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ มีความเห็นว่า ข้อมูลแผนการดำเนินงานการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านฯ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมพื้นฐาน การดำเนินโครงการยังไม่บรรลุผลลัพธ์ (outcome) ที่ส่งผลต่อสังคมในการพัฒนาวัฒนธรรมการอ่าน และการขับเคลื่อนการส่งเสริมการอ่านให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมในสังคม

นางศุภสิริ เสนาฤทธิ์ ผู้อำนวยการกองจัดทำงบประมาณด้านสังคม ๔ สำนักงบประมาณ กล่าวว่า เห็นด้วยกับกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (นางชัมยกร บางคมบาง) เนื่องจากแผนการดำเนินงานการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านตอบสนองแค่ยุทธศาสตร์ แต่ไม่ได้นำไปสู่ตัวชี้วัด/ผลลัพธ์ของการส่งเสริมการอ่าน ซึ่งแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านของแต่ละหน่วยงาน ไม่ได้เชื่อมโยงเรียงร้อยเป็นห่วงโซ่ต่อกัน เพื่อให้เกิดผลต่อไป อาทิ ในยุทธศาสตร์ที่ ๑ การปลูกสร้างพฤติกรรม การรักการอ่านยังขาดกลุ่มเป้าหมายอีกหลายกลุ่มที่ไม่ได้อยู่ในแผน เช่น นักเรียนระดับอาชีวศึกษาที่มีปัญหาหลายอย่าง แต่ยังไม่มีการส่งเสริมการอ่านในวัยนี้เลย ซึ่งควรส่งเสริมการอ่านในวัยนี้ให้มากขึ้น และยังขาดแผนงาน/โครงการในเชิงรุกที่จะส่งเสริมในเรื่องการรักการอ่านที่ชัดเจน

นายปรเมศวร์ มินศิริ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า เป็นเจ้าของเว็บไซต์กระทู้ถามตอบคอม ทำงานด้านสื่อมวลชนเพียงคนเดียวของคณะกรรมการฯ ชุดนี้ ในมุมมองด้านสื่อประชาสัมพันธ์ ควรให้มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เรื่องบูรณาการการส่งเสริมการรักการอ่านของคณะกรรมการฯ ชุดนี้ ว่าได้ดำเนินกิจกรรมเรื่องการส่งเสริมการอ่านอย่างไร เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชน ซึ่งจะสามารถทำให้ประชาชนได้ทราบและเข้าใจ หากมีการเล่าเรื่องให้เกิดการร้อยเรียงและเชื่อมโยงข้อมูลก็จะสามารถช่วยในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ได้

นางสิริกร มณีรินทร์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ได้ตั้งข้อสังเกตว่า เนื่องจากแผนการดำเนินงานการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านฯ มีหลายกิจกรรมที่มีงบประมาณในการดำเนินงานน้อยมาก หากจะขับเคลื่อนการบูรณาการการส่งเสริมการอ่านอย่างมีพลังก็จะทำได้ยาก ขอยกตัวอย่างเช่น ประเทศเกาหลี ทุกโรงเรียนจะมีชมรม book club เนื่องจากประเทศเกาหลีขับเคลื่อนการส่งเสริมการอ่านทั้งระบบที่สามารถช่วยสร้างสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการอ่านได้ทั้งที่บ้าน โรงเรียน และชุมชน

นางสุดใจ พรหมเกิด ผู้จัดการแผนงานสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) มีความเห็นว่า จากการพิจารณาข้อมูลกิจกรรมการดำเนินงานการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านฯ ของแต่ละหน่วยงานตามยุทธศาสตร์ยังไม่เชื่อมโยงและสอดคล้องกัน เนื่องจากแต่ละหน่วยงานต่างดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของตนเองเป็นหลัก แต่ยังไม่มีความ

/กลางในการ...

กลางในการบูรณาการอย่างจริงจัง ซึ่งในระยะแรกของการจัดทำแผนแม่บทส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านฯ คาดหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะเป็นการบูรณาการการส่งเสริมการอ่านอย่างจริงจัง รวมทั้งการจัดตั้งงบประมาณ และใช้การอ่านเป็นยุทธศาสตร์ในการสร้างพลเมืองอย่างสร้างสรรค์ โดยในกลุ่มเด็กปฐมวัยจะเริ่มตั้งแต่คุณแม่ตั้งครรภ์จนกระทั่งถึงเด็กปฐมวัย จะต้องมีการดำเนินงานรับผิดชอบอย่างจริงจัง ส่วนเด็กวัยเรียนก็จะเป็นภารกิจของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และปัจจุบันกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข เป็นเจ้าภาพหลักในการขับเคลื่อนการส่งเสริมการอ่าน ๔ H มาปรับใช้เพื่อส่งเสริมการอ่านให้กับเด็กปฐมวัย ร่วมกับกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ที่ได้ทำความร่วมมือกันอยู่แล้วมาร่วมบูรณาการกัน แต่อาจยังไม่เพียงพอ ดังนั้น จะทำอย่างไรเพื่อให้หน่วยงานเหล่านี้มาทำงานร่วมกันให้มากขึ้น โดยใช้แผนแม่บทส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านฯ เป็นตัวจุดชนวน ประสานพลัง และขับเคลื่อนอย่างจริงจัง

นางชมัยกร บางคมบาง กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ กล่าวเพิ่มเติมว่า เห็นด้วยกับ ๔ ยุทธศาสตร์ แต่ควรคำนึงถึงกลุ่มเป้าหมาย (target) สำคัญ เช่น กลุ่มเด็กปฐมวัย กลุ่มอาชีวศึกษา ฯลฯ ซึ่งควรพิจารณาว่า ภายใต้กลุ่มเป้าหมายนั้นๆ จะเข้าไปสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่านได้อย่างไร หน่วยงานใดเป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลัก หน่วยงานใดเป็นหน่วยงานสนับสนุน และต้องดำเนินงานแบบบูรณาการอย่างจริงจัง ซึ่งไม่จำเป็นต้องทำทุกกลุ่มก็ได้ ทั้งนี้ ข้อมูลการจัดทำแผนการดำเนินงานการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านฯ ที่ฝ่ายเลขานุการได้ประมวลมานี้เป็นเพียงเฉพาะส่วนที่ได้รับแจ้งข้อมูลจากบางหน่วยงานเท่านั้น ซึ่งได้ข้อมูลไม่ครบถ้วนจากทุกหน่วยงาน แต่มีความเห็นว่า ควรจะพิจารณาเฉพาะโครงการที่มาจากผลการพิจารณาของคณะกรรมการฯ ชุดนี้เท่านั้นที่มาจากนโยบายการอ่านของประเทศ อาทิ โครงการเมืองการอ่าน ที่เป็นมติดจากที่ประชุมคราวก่อนได้ให้ความเห็นชอบไว้แล้ว ซึ่งสำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) รับไปดำเนินการ หรืออาจจะพิจารณาร่วมกันอีกสัก ๒-๓ โครงการก็ได้ ซึ่งเป็นเรื่องที่คณะกรรมการชุดนี้กำหนดขึ้นมาเพื่อให้ทุกหน่วยงานขับเคลื่อนการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านร่วมกัน โดยดำเนินการในทุกช่วงวัยภายใต้โครงการเดียวกัน

นายทองอยู่ แก้วไทรชะ ที่ปรึกษาสำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) มีความเห็นว่า ขณะนี้มีโครงการเมืองนักอ่านที่ดำเนินการแบบบูรณาการในระดับจังหวัดร่วมกับทุกหน่วยงาน โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน และ กศน. เป็นฝ่ายเลขานุการ โดยปี ๒๕๖๑ นี้เป็นปีทศวรรษแห่งการอ่านตามมติคณะรัฐมนตรี ซึ่งจะมีการประกวดนวัตกรรมการอ่านในระดับจังหวัด และมอบรางวัลให้แก่ผู้ชนะเลิศ และนำนวัตกรรมนั้นๆ ไปขยายผลให้กับจังหวัดอื่นๆ ต่อไป อาทิ รถ mobile ขนาดเล็กเคลื่อนที่ในจังหวัดที่เข้าไปในชุมชน จึงอยากเสนอให้จัดระบบงบประมาณการส่งเสริมการอ่านไปในระดับจังหวัด เนื่องจากในระดับพื้นที่เป็นผู้ดำเนินการ โดยใช้การอ่านเป็นหัวใจของงาน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดุษฎี เจริญสุข กรรมการสมาคมการอ่าน เขียน เรียนรู้แห่งประเทศไทย กล่าวว่า ระบบการทำงานมีทั้งแบบบนลงล่าง (Top-down) และแบบล่างขึ้นบน (Bottom-up) จากการพิจารณาโครงการของการปฏิบัติงานในระดับองค์การบริหารส่วนตำบล ควรส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ เช่น ห้องสมุดชุมชน และในเรื่องการอ่านควรจะมีตัวแบบ (Modeling) ของการอ่าน เช่น พ่อแม่อ่านหนังสือให้ลูกฟัง สื่อการอ่าน และแหล่งการอ่าน เพื่อสร้างพฤติกรรมรักการอ่านให้เกิดขึ้น

นางยุวดี อยู่สบาย รองผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ชี้แจงต่อที่ประชุมว่า ในภาพรวมของงบประมาณปี ๒๕๖๐ สพฐ.ได้รับงบประมาณ ๑๐๐ ล้านบาท ให้แก่สำนักงานพื้นที่เขตการศึกษา เพื่อดำเนินการพัฒนาห้องสมุดที่สอดคล้องกับโครงการเมืองนักอ่าน ส่วนประเด็นการสนับสนุนห้องสมุดทั่วประเทศของโรงเรียน

ในระบบ...

ในระบบที่ข้อมูลการดำเนินงานส่งเสริมการอ่านมีงบประมาณจำนวนน้อยนั้น เนื่องจากไม่ได้รวมงบประมาณให้กับโรงเรียน แต่เป็นงบประมาณที่ใช้สำหรับการจัดกิจกรรมแข่งขัน เช่น กิจกรรมแข่งขันจัดทำหนังสือเล่มเล็ก ซึ่งแต่ละโรงเรียนจะแข่งขันในระดับเขตพื้นที่ ระดับภาค และระดับประเทศ หรือกิจกรรมโครงการแข่งขันตอบคำถามจากสารานุกรมไทยฯ ซึ่ง สพฐ. ร่วมสนับสนุนดำเนินการกับสโมสรไลออนส์เท่านั้น โดย สพฐ. มีแนวทางการส่งเสริมการรักการอ่านโดยใช้แผนแม่บทส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ของไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ เพื่อเป็นแนวทางให้หน่วยงานในระดับพื้นที่จัดทำคำขอตั้งงบประมาณเพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง (Bottom-up)

นางคณินิจ คชสิลา ผู้ตรวจราชการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กล่าวว่า ปัจจุบันมีเทคโนโลยีดิจิทัลซึ่งเข้ามาใกล้ตัวเรามากและทุกคนมีสมาร์ตโฟน กลายเป็นสังคมก้มหน้าจะนับว่าเป็นการอ่านหรือไม่ จะชวนกันอ่านในสังคมยุคดิจิทัลอย่างไร เพราะปัจจุบันสื่อการอ่านเป็นรูปแบบเป็นสื่อดิจิทัล เรื่อง eco system อินเทอร์เน็ตประชารัฐ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมทำจุดบริการ free wifi ทุกหมู่บ้านเพื่อให้ประชาชนเข้าถึงได้ แต่จะวัดการวัดการอ่านในสังคมยุคดิจิทัลอย่างไร

นายภูวนันท์ ธนัญเกียรติ ผู้อำนวยการกลุ่มงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น มีความเห็นว่า ข้อมูลแผนการดำเนินงานการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านฯ บางโครงการไม่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ฯ บางโครงการควรเป็นงานบูรณาการหลายหน่วยงาน และไม่ได้ระบุชัดเจนว่าในแต่ละยุทธศาสตร์มีหน่วยงานใดรับผิดชอบ เช่น ในยุทธศาสตร์ที่ ๑ เป็นส่งเสริมการอ่านของวัยเด็กและผู้สูงอายุ ซึ่งมีสำนักหอสมุดแห่งชาติเป็นผู้รับผิดชอบ ซึ่งควรจะมีหน่วยงานอื่นร่วมบูรณาการด้วย หรือการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านของเด็ก ควรจะมีหน่วยงานรับผิดชอบร่วมดำเนินการ อาทิ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ในส่วนของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจะมีระบุในองค์การบริหารส่วนตำบลว่า จะต้องมียุทธศาสตร์อ่านหนังสือสำหรับเด็ก โดยมีตัวชี้วัดคือ โรงเรียนอนุบาล ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จะต้องจัดให้มีหนังสือและมุมหนังสือที่เอื้อต่อการอ่าน เพื่อสร้างนิสัยรักการอ่านให้แก่เด็กและคนในชุมชน

นางสิริกร มณีรินทร์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ กล่าวเพิ่มเติมว่า เห็นด้วยกับนางชัชวาล บางคมบาง กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ว่าข้อมูลการจัดทำแผนการดำเนินงานการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านฯ ที่ฝ่ายเลขานุการได้ประมวลมานี้เป็นเพียงการรวบรวมแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมของหน่วยงานภาคีเครือข่ายการอ่าน ซึ่งคณะกรรมการฯ ชุดนี้ไม่มีอำนาจไปสั่งการหน่วยงานใดให้ดำเนินการได้ ดังนั้น คณะกรรมการชุดนี้ควรที่จะผลักดันโครงการส่งเสริมการอ่านอย่างจริงจัง อาทิ โครงการเมื่อนักอ่านของสำนักงาน กศน. ซึ่งน่าจะเป็นโครงการที่ทำให้แต่ละหน่วยงานร่วมกันขับเคลื่อนให้เกิดพลังแข็งแกร่งมากขึ้น เช่นเดียวกับโครงการ “นครแห่งการอ่าน” ของ สสส. ซึ่งเป็นคนละมิติที่พยายามรวมกลุ่มประชาสังคมที่ดำเนินการเรื่องการอ่านของเด็กปฐมวัย ซึ่งควรจะมีการจัดตั้งคณะอนุกรรมการฯ เพื่อจัดทำเกณฑ์การเป็นเมื่อนักอ่าน เพื่อให้หลายหน่วยงาน/องค์กรเข้ามาพิจารณาร่วมกัน รวมทั้งการมอบรางวัลเพื่อสร้างแรงจูงใจให้แก่เมืองที่ได้รับการประกาศให้เป็นมหานครแห่งการอ่าน โดยมอบหมายให้สำนักงาน กศน. เป็นฝ่ายเลขานุการเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการเมื่อนักอ่านร่วมกับภาคีเครือข่ายการอ่านที่เกี่ยวข้อง

นางศิริธนาพร ภูริทริฎพัชร์ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเด็ก กรมกิจการเด็กและเยาวชน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กล่าวว่า เท่าที่พิจารณาจากแผนปฏิบัติการไม่ได้ปรากฏโครงการ/กิจกรรมของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) ซึ่ง พม. ได้ส่งข้อมูลให้ฝ่ายเลขานุการเรียบร้อยแล้ว ขอนำเรียนว่า ในส่วนของ พม. มีการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับ

/ยุทธศาสตร์...

ยุทธศาสตร์ในแผนแม่บทส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านฯ โดยการสนับสนุนนิทานสำหรับสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชน ที่เรียกเก็บค่าบริการต่ำกว่า ๒,๐๐๐ บาทต่อเดือน ทั้งในเขต กทม. และภูมิภาค คิดเป็นงบประมาณ ๑๑ ล้านบาท รวมทั้งสถานสงเคราะห์เด็ก จำนวน ๓๐ แห่ง ที่อยู่ในความรับผิดชอบของ พม. ได้จัดให้มีมุมหนังสือ หรือห้องสมุดเพื่อสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่านให้กับเด็กในสถานสงเคราะห์ให้มีนิสัยรักการอ่าน

นางศุภลิริ เสนาฤทธิ์ ผู้อำนวยการกองจัดทำงบประมาณด้านสังคม ๔ สำนักงบประมาณ กล่าวเพิ่มเติมว่า ลักษณะของแผนแม่บทส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ในช่วงที่เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบนั้น สำนักงบประมาณเห็นว่าเป็นแผนงานในลักษณะบูรณาการระหว่างหน่วยงาน ซึ่งในการจัดทำคำของบประมาณก็สามารถระบุได้ว่า โครงการ/แผนงานที่จัดทำคำขอนั้นเป็นโครงการที่อยู่ภายใต้แผนแม่บทส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ โดยไม่จำเป็นต้องอยู่ภายใต้แผนงานเดียวกัน หากว่าอยู่ในชื่อเดียวกันก็อาจจะต้องไปเปิดผลผลิต/แผนงาน เพิ่มขึ้นอีก เพียงแต่ขอให้จัดทำแผนงานให้อยู่ในลักษณะเดียวกันคือ มีเป้าหมายและตัวชี้วัดอย่างไร เช่น โครงการบ้านรักการอ่าน สำนักงาน กศน. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นๆ จะเข้าไปรวม บูรณาการส่งเสริมการอ่านได้อย่างไร ก็ให้ระบุไปในคำขอจัดตั้งงบประมาณ เพื่อให้เห็นภาพที่สอดคล้องกัน

นายบุญธรรม เลิศสุขเกษม รองปลัดกระทรวงมหาดไทย กล่าวว่า ขอเสริมประเด็นเรื่องของพื้นที่ โดยขอยกตัวอย่างพื้นที่จังหวัดยโสธรที่มีปัญหาในเรื่องการพัฒนาระดับเยาวชนปัญญา (Intelligent Quotient : IQ) ของเด็กปฐมวัย ซึ่งเป็น ๕ อันดับสุดท้ายของประเทศ จึงมุ่งเน้นการสร้าง วัฒนธรรมการอ่านของเด็ก ซึ่งจังหวัดยโสธรมีสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สสจ. อาจารย์ชีวัน วิสาสะ และ จังหวัดเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนการส่งเสริมการอ่านเรื่องเกษตรอินทรีย์ในระดับพื้นที่ ซึ่งสอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ของจังหวัด ดังนั้น ในการขับเคลื่อนจะต้องคำนึงถึงบริบทของพื้นที่ว่ามีจุดเน้นอย่างไร โดยการ ดำเนินการในระดับพื้นที่ก็จะต้องเป็นนโยบายที่สั่งการมาจากส่วนกลาง ซึ่งจะเห็นผล มีสื่อในการสร้างพลัง เพื่อให้เกิดแรงกระตุ้นให้เกิดการอ่าน ซึ่งเห็นว่า ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ และตัวชี้วัดของแผนแม่บทส่งเสริม วัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ของไทย พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ นั้นไปได้ ขาดแต่เพียงจุดเน้น เป้าหมายในแต่ละเรื่อง ขาด quick win project ซึ่งภายใน ๕ ปีนี้ อยากเห็นอะไรเกิดขึ้น เพื่อจะได้ทำงาน แบบบูรณาการทั้งองค์การบริหารส่วนตำบล องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น สำนักงาน กศน. มาร่วมดำเนินการและผลักดันให้เกิดพลังอย่างแท้จริง ทั้งนี้ ไม่ควรใช้ห้องสมุดเป็นตัวนำ แต่ควรแนะนำให้อ่าน หรือสร้างให้เด็กรู้จักที่จะอ่าน เช่นที่จังหวัดยโสธร ทำบริเวณกลางแจ้ง ไม่ต้องยืมหนังสือ ใครสนใจสามารถเข้าไปอ่านได้ และยังสามารถแบ่งปันให้คนอื่นต่อไปได้ หรือที่วัดลานบุญ เขตประเวศ มีมุม อ่านหนังสือศาลาริมน้ำ สิ่งเหล่านี้ถือเป็นการสร้างวัฒนธรรมการอ่านทั้งสิ้น

นางชมัยกร บางคมบาง กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ กล่าวเพิ่มเติมว่า การจัดตั้งเมื่อนักอ่านที่ได้ดำเนินการไปแล้ว ๓๖ จังหวัดนั้น มีการเปลี่ยนแปลงอะไรเกิดขึ้นบ้างจากการเป็นเมื่อนักอ่าน ทำอย่างไรที่จะปลูกกระแสความเป็นเมื่อนักอ่านขึ้นมาให้เกิดความภาคภูมิใจในความเป็นเมื่อนักอ่าน เช่น เมืองยโสธร มี อาจารย์ชีวัน วิสาสะ ที่ทำงานด้านการอ่านอย่างเข้มข้นร่วมกับเจ้าหน้าที่ และองค์กรท้องถิ่น ของจังหวัดยโสธรเพื่อขับเคลื่อนการอ่านและการใช้หนังสืออย่างได้ผลในพื้นที่ แสดงให้เห็นว่ามีนักเขียน เป็นตัวตั้ง ดังนั้น ในแต่ละพื้นที่จะต้องไปพิจารณาว่าในพื้นที่ของตนมีนักเขียนหรือมีกิจกรรมใดที่เป็นกลไกหลัก ในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน โดยอาจพิจารณาจากเกณฑ์ความเป็นเมื่อนักอ่าน อาทิ บุคคลแกนนำ/ เจ้าของพื้นที่ ผู้ที่ชื่นชอบการอ่าน (หนอนหนังสือ) กิจกรรมการส่งเสริมการอ่าน และพื้นที่/องค์กรจัดการ การอ่าน เพื่อให้เกิดกระแสการรักการอ่าน และเกิดความภาคภูมิใจในความเป็นเมื่อนักอ่านอย่างแท้จริง

/นายภูวนัฏฐ...

นายภูวนัฏฐ์ ธนัญเกียรติ์ ผู้อำนวยการกลุ่มงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น มีความเห็นเพิ่มเติมว่า ถ้าเป็นห้องสมุดที่เป็นรูปธรรมจริงๆ ประชาชน/ชุมชน
จะไม่กล้ามาใช้บริการ ทำให้สถิติการใช้บริการมีจำนวนน้อย ซึ่งที่อ่านหนังสือท้องถิ่นรักการอ่านที่ได้จัดทำขึ้น
เพื่อให้ชาวบ้านในพื้นที่/ชุมชนได้เข้าถึงหนังสือ รวมทั้งจัดหาหนังสือที่เหมาะสมกับคนในชุมชน เพื่อส่งเสริม
การอ่านให้เกิดผลสำเร็จ

นายวิชณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี ประธานกรรมการ กล่าวว่า เคยมีความ
พยายามที่ให้มีมุมหนังสือในห้างสรรพสินค้า หรือร้านแมคโดนัลด์ สำหรับให้ประชาชนผู้ใช้บริการสามารถเข้า
ไปอ่านหนังสือได้จริงๆ หรือที่จังหวัดสงขลา ซึ่ง พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ ได้สร้างขึ้นเป็นห้องสมุดแบบ
ไม่เป็นทางการ ที่เรียกว่า ห้องบำรุงความรู้ มีลักษณะคล้ายๆ กับลุงชาวไสอาชีฟ ที่ให้บริการความรู้เพื่อการ
ประกอบอาชีพอย่างหลากหลาย อาทิ ทำอาหาร ขนม ต้นไม้ ดอกไม้ ตัดผม ตัดเสื้อ ฯลฯ ซึ่งมีผู้ใช้บริการ
เป็นจำนวนมาก เนื่องจากสนใจเข้าไปศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับอาชีพ นับเป็นอีกหนึ่งช่องทางในการส่งเสริมการ
อ่านเพื่อสร้างความรู้ให้แก่ประชาชนให้สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่ายและกว้างขวาง

นายทองอยู่ แก้วไทรอะ ที่ปรึกษาสำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษา
ตามอัธยาศัย กล่าวเพิ่มเติมว่า จะขอนำข้อคิดเห็นและข้อสังเกตของที่ประชุมไปปรับใช้ในการดำเนินงาน
โครงการเมืองนักอ่านที่สำนักงาน กศน. ได้ดำเนินการอยู่ในขณะนี้

มติที่ประชุม

มอบหมายให้สำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) เป็น
ฝ่ายเลขานุการ ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการเมืองนักอ่านร่วมกับภาคีเครือข่ายการอ่าน
ที่เกี่ยวข้อง โดยอาจจะจัดตั้งคณะอนุกรรมการฯ เพื่อพิจารณาจัดทำเกณฑ์การเป็นเมืองนักอ่าน และขับเคลื่อน
การดำเนินงานแบบบูรณาการร่วมกัน

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องอื่นๆ

- ไม่มี -

เลิกประชุมเวลา ๑๕.๓๐ น.

(ลงชื่อ)

จัดทำรายงานการประชุม

(นางพิมพ์วี วัฒนวรากูร)

อธิบดีกรมส่งเสริมวัฒนธรรม

กรรมการและเลขานุการร่วม